

אשת-שר נעצרה במכון עיסוי

יש למחר ולהבהיר: הדבר לא קרה. שום אשת-שר לא נעצרה במכון עיסוי, וגם לא נתפסה בזנות, בהכרח דולארים או בגניבה בחנות מארקס אנד ספנסר בלונדון. הכותרת בשער האחורי ובצמוד זה נועדה למטרה אחת בלבד: להראות מה יקרה אם אכן תתעקש הממשלה לחוקק חוק מטופש ומסוכן, האמור לאסור את שמותיהם של חשודים.

צו הסולטאן התורכי

עצם הצורה שבה עלה העניין למלך הרבה על המישטר הקיים עתה במדינת-ישראל. משהו קרה לשרה-תיירות, אברהם שריר. הוא נחקר — בצדק — במישטר טרה, בקשר עם מעשיו של מיכאל אלבין, שהתאבד בעיצומה של חקירה נגדו. אלבין היה ירדני של שריר, מימן את פעולותיו של שריר להשתלטות על מיפלתו, ועל כן היה על המישטר לברר מה היה טיב היחסים בין השניים. החקירה לא העלתה מימצאים פליינים. הציבור היה צריך לדעת שי-

המישטרים שלו לחוקק חוק נגד פירסום שמות של נחקרים. שרה-מישטרים משה נסיס נהג אף הוא כוויזר תורכי בתקופה העות'מאנית, ומיהר לנסח את הצעת-החוק כמבוקש. קשה להעלות על הדעת שכך מתנהלים העניינים במדינה מתוקנת כמאה ה-20, אך זוהי עובדה. עליסמך מצב-רוחו של רגע, בעיקבות מיקרה אחר חסר-חשיבות, כדי לעשות טובה לחבר, ולשמור על שלום הקואליציה, מתכוונת הממשלה להכריח את הכנסת לקבל חוק לשינוי מהפכני בסוגיה שאיש מן השלישייה הפותחת — פרס, שריר ונסיס — אין לו מושג עליה. זאת היתה רק ההתחלה.

לתמונה נכנסה דמות הנראית כאילו נלקחה ממחזה היתולי: אשת-השר. אשת השר שריר היא תופעת-טבע. שום כוח בעולם אינו יכול לעמוד בפניה. היא השולטת בכיפה במישטרה ובעסקים המיפלגתיים. לא ברור מה מקנה לה זכות זו, מלבד העובדה שנישאה בשעתו לעסקן מסוג ג' במיפלגה מסוג ב'. אבל היא נוהגת עתה כבעלת-בית במדינה: מלווה את השר בטלוליו התכופים ברחבי-העולם, מני הלת את המיפלגה הליברלית ונותנת הוראות להכריז-כנסת.

מעצר למשך חודש ימים. כדי לקשט את העניין, הוכנסו להצעה דראקונית זו שני סייגים שנועדו לסכר את האוזן: מותר לחשוף עצמו וליועץ המישטרי לממשלה לבקש את התרת הפירסום. מבחינה מעשית, שני סייגים אלה ערכם כקליפת-השום. הצעת-החוק זה, שבאה להגן חית מכת-מחץ על זכות-הצירי בור-לדעת, ושנוגדה מתוך מני-מה להגן על עסקנים פוליטיים, עלולה להתקבל בחיפזון על-ידי ממשלה אינטרסנטית ובכנסת צייתנית.

התוצאות יהיו הרסניות.

חוק ריבקה שריר

התוצאה העיקרית מתבטאת בכותרת של כתבה זו. כאשר יש חופש-עיתונות, לא יעלה שום עיתון המכבד את עצמו על דעתו לפרסם כותרת כזאת. אם הועלה חשד נגד איש-ציבור (או כל אורח אחר), המחייב פירסום לפי הקריטריונים המקובלים בארץ ובעולם החופשי כולו, יפורסמו הדברים תוך ציון השמות. הפירסום מטיל על העורך ועורריו אחריות כבדה על פי החוק ל-

יחולו עליהם המיגבלות החמורות של חוק לשון-הרע. הם יוכלו לפרסם ככל העולה על רוחם — שהרי איש לא יוכל לטעון כי הכוונה היתה אליו. בארץ קטנה כישראל, שבה פושטות שמעות על אנשי-ציבור במהירות הברק, יודע תוך שעות למי הכוונה. אך החשד יכול ליפול גם על אחרים. תיפתח חרושת-שמעות, כמו שנהוג במישטרים ורדניים.

כאשר הציבור יודע כי אין העיתונים יכולים לפרסם את ה-אמת על בעליה-השררה, ממלי-אות השמועות את החסר וזר-כות לאמון רב יותר מאשר בלי-התיקשות הרישמיים. כבר היו דברים מעולם. בשנים ה-ראשונות של מדינת-ישראל היתה כמעט כל העיתונות (מלבד העולם הזה) כלי-עיתון בידי הממשלה. הציבור ידע כי העיתונות מעלימה עובדות, ועל כן פרחו בה השמועות. כמה פעמים נפלה המדינה כולה קורבן לשמועות, שאיש לא ידע איך נולדו, אך שהציפו את המדינה כמבול ושגרמו נזקים עצומים לקורבנותיהם. בין המיקרים הידועים ביותר:

● שמועה כי מנהל מישטר ראש-הממשלה, טרי קולק, נתפס בקבלת סכום-ענק כשוחה. מעולם לא הוכרר איך צמחה שמועה זו, שלא היה בה קורטוב של אמת. כל המדינה חזרה עליה, והעולם הזה פירסם כתבת-שער כדי לשים לה קץ.

● במילחמת סיני פשטה שמועה כי שרה-הבריאות המפ"מ, ישראל ברזילי, נתפס בריגול לטובת האויב. השמועה קיבלה תנופה כזאת, עד שהיה צורך להביא את ברזילי לאירוע פומבי ולשרר את דבריו ברדיו, כדי לשכנע את הציבור שהאיש חופשי ומתפקד כראוי.

● שמועה דומה פגעה בעמוס נך גוריון, בנו של ראש-הממשלה דאז. נאמר כי אשתו מרי, אנגליה נוצרית במוצאה, נתפסה בריגול. היתה זאת שטות גמורה.

תופעה זו נעלמה ב-20 ה-שנים האחרונות. כאשר השי-תכנע הציבור שבלי-התיקי שורת בישראל לא יעלימו עובדה כזאת. היא תתחדש מייד בהתקבל חוק, כאשר יתערער אמון זה בחופש ה-מידע.

התוצאה השנייה, והחמורה עוד אחרונות המונעות מן המישטרה לעצור אנשים בסיונות.

גם כיום נוטים חוקרי-המישטרה, ה-נתונים בלחץ הצורך להשיג תוצאות, לעצור על ימין ועל שמאל אנשים, שדבק בהם שמץ של חשד. עומסי העבודה, המחסור בכלים מתחכמים, הרמה היורדה של חוקרים רבים — כל אלה גורמים לכך שהמישטרה סומכת על שיטה אחת בדוקה: לעצור כל חשוד, להחזיק אותו בתנאים תת-אנושיים ולשכור אותו בחקירה כדי שיודה.

כיום יש ביקורת חמורה על נוהל זה. מדי פעם מתפרסמות פרשות כאלה (המשך בעמוד 38)

טרור - נגד מי?

(המשך מעמוד 7)
ובפת"ח המגמה לחתור להקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, תוך הסדר-שלום עם ישראל. אז גם התרחב הדיו שיח בין הנהגת אש"ף וכוחות-שלום ישראלים. אברנידאל ראה במגמות אלה בגדה מחפירה.

משרת כל האדונים?

עזרת הממשלה העיראקית, שהיתה או קיצונית ביותר, הקים אברנידאל אירגון-טרור עצמאי, הבנוי כולו למטרה אחת זו: לבצע פיגועים. מכיוון שאין לו משימות פוליטיות, ואין הוא יקוץ למישר רב של לוחמים, אין לו גם צורך בכספים.

הוא פועל באירגון-מחתרת אמיתי לכל דבר. כל מוסדותיו ואנשיו מוסתרים ומסויימים. כאשר נחלש המתח הקיצוני של עיראק, עבר אברנידאל לרמשק והפך בעל-בית של חאפטי אל-אסד. באורח מופלא שמר גם על יחסיו עם עיראק, אויבת-הכנפש של סוריה. וכאשר חש כי הוא מוגבל ברמשק, התקשר עם לוב. במועמר קדאפי מצא אחי-כנפש.

פעולותיו של אברנידאל התחלקו בין כמה מערכות עיקריות: ● רצח אישי של אנשי אש"ף, המקיימים מגעים עם ישראל או החותרים לשלום עימה. בין הקורבנות: סעיד חאמדי, עיצאם אל-סר טאווי ותריסר נציגים אחרים של אש"ף, בעלי דיעה רומה. הוא מנסה מזה זמן רב לרצוח את ערפאת, והכניס לרשימת-הרצח גם ישראלים הפועלים למען שלום ישראל-פלסטיני. מלבד ההתנקשות בשגריר ארגוב, מעולם לא יזם פעולה נגד אנשי-שילטון ישראליים או אנשי הימין.

● פעולות נגד מוסדות יהודיים בעולם, כגון בתי-תומים, בתי-כנסת, מוסדות ועוד. כל הפעולות מסוג זה בוצעו על-ידי אברנידאל, אף כי ממשלת ישראל נהגה לייחסן לאש"ף.

● פעולות מיוחדות שנועדו לגרום להתלקחות בין ישראל ו-שכנותיה, כגון ההתנקשות בחיי שלמה ארגוב, כדי לגרום למילחמת-הלבנון. יתכן מאוד כי הפיגועים בווינה וברומא נועדו אף הן למטרה זו.

מכיוון שכל הפעולות אלה, בלי יוצאת-הדופן, עזרו לממשלת-ישראל במערכה שלה נגד הנסיונות לש-לב את אש"ף בתהליך-השלום, וגם עזרו לה ליצור דעת-קהל עולמית נגד אש"ף בטענה שזה אירגון רצחני, טרו-ריסטי ואנטישמי, יש המאמינים כי אברנידאל מופעל על-ידי סוכנים ישראלים.

לאנשים מפוכחים יש הסבר פשוט יותר לפעולות אברנידאל: מכיוון שהוא מתנגד לכל שלום בין ישראל והפלסטינים, תואמות כל פעולותיו את האינטרסים של ממשלת-ישראל, המתנגדת גם היא לכך — אם כי למען מטרת הפוכה.

עובדה הזועקת לשמיום היא שאברנידאל לא עשה מעולם פעולה נגד ממשלת-ישראל או חבריה, וכל ממשלת-ישראל לא עשתה מעולם פעולה נגד אברנידאל.

גם המילחמה החשאית המתנהלת על-ידי קהילת-המוריעין הישראלית נגד גורמים פלסטיניים לא כוונה מעולם נגד אברנידאל.

האם מדיניות זו תשתנה עכשיו? האם תנסה ממשלת-ישראל לפעול נגד אברנידאל, או שתמשיך לנצל את פעולות אברנידאל כדי לסגוע באויביו דווקא?

השבו היתה זאת השאלה הגדולה, שריחפה על כל מחשבותיה ומעשיה של ממשלת-ישראל.

שר נסיס (ימין) וחוזיר התורכי ציית לסולטאן (שמאל)

השבוע עלתה ריבקה שריר לכנסת, כמו בולדווין על שדה-בור, התמקמה במיזנון ה"חכים והחלה במסע שיטתי של הטרדת חברי-הכנסת, כדי לעשות נפשות לחוק "שלה". לשווא אמרו כמה ח"כים מביני-עניין שאין לה מושג על הנושא. לכסוף אמר לה השר עזר וייצמן: אם את רוצה לעשות טובה לבעלך, הפסיקי להתעסק בעניינים שלוו! אבל גם זה לא עזר.

על רקע זה צמחה הצעת-החוק, השר נסיס ניסח אותה, וביקש השבוע ליישבה-הממשלה לאשר אותה, כאילו שר מצב-חירום. רק בקושי שוכנע לרחות את העניין בשבוע אחר.

השבוע עלתה ריבקה שריר לכנסת, כמו בולדווין על שדה-בור, התמקמה במיזנון ה"חכים והחלה במסע שיטתי של הטרדת חברי-הכנסת, כדי לעשות נפשות לחוק "שלה". לשווא אמרו כמה ח"כים מביני-עניין שאין לה מושג על הנושא. לכסוף אמר לה השר עזר וייצמן: אם את רוצה לעשות טובה לבעלך, הפסיקי להתעסק בעניינים שלוו! אבל גם זה לא עזר.

על רקע זה צמחה הצעת-החוק, השר נסיס ניסח אותה, וביקש השבוע ליישבה-הממשלה לאשר אותה, כאילו שר מצב-חירום. רק בקושי שוכנע לרחות את העניין בשבוע אחר.

התחילה חקירה זו, ושהסתיימה כך. באותו הזמן הזכיר חשוד אחר, הנקניקן משה ברש, את שמו של שריר בבית-המישט. ברריו של ברש היו שקר מוחלט. אך מכיוון שנאמרו בבית-המישט, בדיון מישטרי, הם נהנו מחסינות מוחלטת, ואין כל אפשרות למנוע את פירסומם.

אבל שני המיקרים הכניסו להיס-טריה את אברהם שריר, ובייחוד את אשתו, ריבקה. שריר קרא בשיבת-הממשלה הורעה אישית פאתטית, שגבלה בגיחוך.